

Posudek na bakalářskou práci

Kateřiny Černé

Ekofeministické hnutí u nás? Tři případové studie

Tato práce je další v řadě studií analyzujících české ženské organizace u nás po roce 1989, jejichž cílem není jen tzv. „mapování“ této scény, ale úsilí o poznání jejího charakteru jak z hlediska definic generovaných „zevnitř“, tak z hlediska její vnější konceptualizace. Také Kateřina Černá šla touto cestou, kdy teprve na základě studia dokumentů a detailní analýzy výpovědí aktérů formuluje závěry o povaze určitých organizací z hlediska dostupných konceptualizací.

Relevantní koncepty obsahuje její teoretická část, kterou považuji za velmi dobře zvládnutou. Autorka umí bezesporu s teoriemi pracovat a umí udržet vztah mezi teoretickými koncepty a výzkumným cílem. Teoretická část je smysluplně strukturovaná – od teorií sociálních hnutí obecně přes nová sociální hnutí k ekofeminismu opět ukotvenému v náležitých širších teoretických souvislostech. Teoretická část ústí do pregnantní formulace několika výzkumných cílů a představení klíčových konceptů k nalezení odpovědí na výzkumné otázky.

Analytická část je rozdělena na část popisnou, v níž jsou soustředěny informace o organizacích, ale také o jejich vnějších vazbách, analytický nástroj zde tedy sledoval kritéria definic sociálních hnutí. Metodou analýzy je studium dokumentů a informace ze strukturovaných rozhovorů. Druhá část interpretačně koresponduje s koncepty ekofeminismu a sleduje ideové zakotvení daných organizací – tomu odpovídá jiná metoda analýzy a interpretace týchž strukturovaných rozhovorů. Také tato část má potřebné náležitosti: popis metody, vzorku, reflexe výzkumného procesu atd. Na místě je také vyzdvihnout důslednost, s jakou autorka i zde vymezuje používané pojmy, kritéria apod. Oba analytické úkoly opět zpracovala velmi svědomitě, jsou informačně bohaté a interpretace jsou adekvátní a podložené, ale také přemýšlivé. Potvrzují onu schopnost využívat teoretických konceptů, o níž byla řeč výše i schopnost rozpoznávat relevantní sdělení. U obou částí autorka postihla také vývojovou dynamiku zmíněných organizací jak z hlediska formálně organizačního, tak ideového.

Analyticky nejnáročnější částí práce byla sémantická analýza metodou zakotvené teorie. K výsledným kategoriím autorka dospěla opakovaným čtením a kódováním a důležité je, že tento proces nebyl úspěšný, což je, domnívám se, u těchto kategorií znát. Reprezentují zajímavá, netriviální zjištění a umožňují značně přesné vymezení ideových pozic zkoumaných aktérů. Obsah kategorií je dobře vyložen. Autorka také naznačila možné selektivní kódování.

Vedle zmíněných pozitiv najdeme také slabiny. Autorka se nevyvarovala některých teoretických chyb, není jasný např. rozdíl mezi „dualismem“ a „dichotomií“, nadto zdá se zaměňují dualismus a hierarchii (mezi pohlavími). Není také důsledná v používání pojmů „gender“ a „rod“ (je to patrně dáno tím, z čeho cituje). Autorka také podle mě zcela nezvládla identifikaci ideových (ekofeministických) pozic – nevysvětluje dost jasně rozdíly mezi esencialismem a radikálním a kulturním feminismem. Také interpretační souvislosti u jednotlivých kategorií mohly být vedeny ještě dál, analýze by prospělo určité „pročištění“, eliminace zbytečných opakování apod. V textu najdeme příliš mnoho překlepů, které zbytečně

navozují dojem uspěchanosti závěrečné fáze. Celkově se však jedná o práci velmi solidní, s dobrou teorií i analýzou, přínosnou a přemýšlivou.

Hodnotím známkou 1 a navrhuji 42 bodů.

V Praze 23. 10. 2006-10-23

PhDr. Hana Havelková
Vedoucí bakalářské práce